Číslo jednací: 5To 11/2019 -

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl ve veřejném zasedání konaném dne 7. 2. 2019 v Praze, v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Kareše a soudců JUDr. Miroslavy Strakové a JUDr. Libora Vávry, o **odvolání obžalovaného J. D.**, nar. xxx, proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 27. 11. 2018, sp.zn. 2T 148/2018,

takto:

Podle § 258 odst. 1 písm. e), odst. 2 trestního řádu se napadený **rozsudek zrušuje toliko ve výroku o trestu** a podle § 259 odst. 3 trestního řádu se – při nezměněném výroku o vině z napadeného rozsudku – **znovu rozhoduje** tak, že obžalovaný J. D. se odsuzuje podle § 337 odst. 1 trestního zákoníku **k trestu odnětí svobody v trvání jednoho měsíce**, pro jehož výkon se podle § 56 odst. 2 písm.a) trestního zákoníku zařazuje **do věznice s ostrahou.**

Odůvodnění:

1. Dne 27. 11. 2018 rozhodl Obvodní soud pro Prahu 4, na podkladě návrhu na potrestání Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 4 ze dne z 10. 9. 2018, v hlavním líčení **napadeným rozsudkem** tak, že obžalovaný J. D. spáchal přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku (TrZ), a to tím, že

dne 9. 9. 2018 kolem 19:05 hodin v xxx, ul. xxx, kde byl kontrolován hlídkou Policie ČR, řídil motorové vozidlo zn. Peugeot 106, r.z. xxx, a tohoto jednání se dopustil, přestože věděl, že mu trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 7. 6. 2017, sp. zn. 102 T 41/2017, který nabyl právní moci dne 11. 7. 2017, byl uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu na dobu 18 měsíců, který platí od 11. 7. 2017 do 11. 1. 2019.

2. Obžalovaný byl napadeným rozsudkem za výše uvedený přečin odsouzen podle § 337 odst. 1 TrZ k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) TrZ zařazen do věznice s ostrahou.

3. Dne 27. 11. 2018 podal bezprostředně po vyhlášení rozsudku do protokolu o hlavním líčení **obžalovaný odvolání**, jež podle svého obsahu zcela zřejmě směřovalo do výroku o trestu. V odůvodnění odvolání sám i prostřednictvím obhájce poukázal na polehčující okolnosti: na

důvody, jež jej donutily použít k urgentní cestě mimořádně vlastního vozidla; na své doznání a spolupráci s orgány činnými v trestním řízení při objasňování činu; na to, že je ve výkonu trestu odnětí svobody již od 16. 10. 2018 a jde o jeho první výkon trestu; na to, že není nebezpečím pro silniční provoz, ostatně ani prvý zákaz řízení mu nebyl uložen za řidičský delikt, ale za nehrazení výživného, nezpůsobil činem žádnou škodu na majetku ani na zdraví. Obsáhle pak odvolatel poukázal na své poměry a svůj profil, přičemž zdůraznil, že žije řádným rodinným životem; že má řadu pracovních závazků, z jejich výtěžků podporuje svou ženu a osmiletou dceru, o kterou se stará a s níž nechce ztrácet kontakt; že i když byl mnohdy zejména kvůli svým vyživovacím povinnostem k více dětem ve svízelné sociální situaci, nikdy nežádal o dávky a živil se pracovní činností.

4. Nesprávnost a vlastně i nepřezkoumatelnost rozsudku spatřuje i v tom, že mu byl – aniž k tomu byl uveden jakýkoli přijatelný důvod – drasticky zpřísněn trest oproti předchozímu trestnímu příkazu v této trestní věci, jímž mu byly uloženy pouze alternativní tresty. Trestní příkaz byl přitom i pro stranu obžaloby přijatelný, odpor proti němu podal pouze obžalovaný, neboť mu byl vedle trestu obecných prací a trestu zákazu činnosti navíc uložen ještě trest propadnutí věci ohledně automobilu, který však mínil před nástupem již tehdy přeměněného jednoletého podmíněného trestu na nepodmíněný prodat, aby tak měla rodina prostředky k obživě po dobu jeho nepřítomnosti. Byť i v případě trestního příkazu neplatí pravidlo zákazu reformace *in peius*, z judikatury Nejvyššího soudu jasně vyplývá, že bez reálných důvodů by trest uložený trestním příkazem, tím spíše podal-li odpor pouze obviněný, neměl být výrazně navyšován. Žádné reálné důvody k tomuto podstatnému zpřísnění trestu soud prvního stupně neuvedl, i tím je rozsudek vadný a nepřezkoumatelný.

5. Dále odvolatel poukázal na to, že i ve výkonu trestu vyhledává všechny pracovní příležitosti včetně dobrovolných brigád, zařazen byl do nejlehčí skupiny s možností pracovat mimo areál věznice, plní program zacházení. Je pravdou, že dopady svých opakovaných deliktů v minulosti podcenil, neuvědomil si plně hrozící následky, avšak nyní ve výkonu trestu, kdy mu byl přeměněn roční, původně podmíněný trest na trest nepodmíněný, si své pochybení uvědomil. Tento výkon trestu ve věznici na něj má skutečně silný nápravný a odstrašující dopad, uvědomuje si, co by mu při další recidivě hrozilo, rozhodně se již nikdy nechce do věznice vrátit, proto v budoucnu rozhodně již bude zákaz řízení respektovat a žít tak, aby se tato pro něj otřesná skutečnost pobytu ve věznici neopakovala. Na svobodě má domov i zajištěnu práci, chce být s dcerou, a tak vzorným výkonem trestu usiluje o to, aby byl co možno nejdříve podmíněně propuštěn. Další prodlužování trestu odnětí svobody, který na něj má již nyní odstrašující a nápravný dopad, podle jeho přesvědčení nemá smysl, pouze se tím zatěžuje stát, zatímco by mohl žít venku nekriminálním rodinným životem, řádně živit sebe i své blízké prací.

6. Ze všech uvedených důvodů je na místě, aby odvolací soud napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil a obžalovanému uložil jiný druh trestu než nepodmíněný trest odnětí svobody, trest alternativní či podmíněný.

7. **Státní zástupce** v rámci veřejného zasedání zejména uvedl, že byť je obecně třeba ukládat nepodmíněné tresty za danou specifickou trestnou činnost velmi zdrženlivě a spíše zcela výjimečně, v daném případě je uložení tohoto druhu trestu opodstatněno tím, že žádný z předchozích podmíněných či alternativních trestů za tento přečin u obžalovaného k nápravě nevedl, proto v daném případě je uložení nepodmíněného trestu důvodné a je i v souladu s ustanovením § 55 odst. 2 TrZ. Trest výměrou v pouhé čtvrtině trestní sazby není nepřiměřeně přísný, a tedy by měl být potvrzen; jeho případné zkrácení mělo by povahu dobrodiní ze strany odvolacího soudu, snad až přílišného.

8. Dne 8. 1. 2019 byla věc s včas podaným odvoláním obžalovaného předložena městskému soudu. **Městský soud v Praze** jako soud odvolací z podnětu podaného odvolání ve smyslu § 254 tr.řádu přezkoumal zákonnost a odůvodněnost rozsudku, jakož i správnost postupu řízení, které předcházelo, načež **dospěl k následujícím zjištěním a závěrům.**

9. Pokud jde o **procesní stránku** věci, **skutkové závěry** a **trestněprávní kvalifikaci** inkriminovaného jednání, odvolací soud věc ve smyslu § 254 odst. 2 tr.řádu přezkoumal i z těchto aspektů, nicméně neshledal žádné nesprávnosti, v nichž by mohl být původ vad výroku o trestu, proti němuž odvolatel brojí; jinak řečeno, řízení, které rozsudku předcházelo, jakož i výrok o vině nejsou zatíženy podstatnými vadami, pro které by bylo nutno napadený rozsudek zrušovat, když ostatně ani žádná ze stran proti výroku o vině neměla výhrad.

10. Pokud jde o **výrok o trestu**, odvolací soud akceptuje důvody, jimiž soud prvního stupně pod bodem 6. zdůvodnil uložení tentokrát již nepodmíněného trestu odnětí svobody. K odvolací námitce, že nebyla zdůvodněna změna oproti mírnějším druhům trestů, které byly uloženy v této věci předchozím trestním příkazem, městský soud doplňuje, že alternativní tresty byly uloženy trestním příkazem za situace, kdy ještě nenabylo právní moci odsuzující rozhodnutí ohledně předchozího stejného přečinu. Před rozhodováním v hlavním líčení již předchozí rozsudek nabyl právní moci (stalo se tak 18. 10. 2018), tedy se přitěžující okolnost recidivy stala intenzivnější – ostatně i státní zástupkyně v závěrečné řeči uvedla, že pokud by přibylo další odsouzení za totéž již v době vydání trestního příkazu, tak by strana obžaloby trestní příkaz neakceptovala a podala by proti němu odpor. K podstatné změně situace oproti době vydání trestního příkazu došlo v mezidobí také tím, že obžalovaný se ocitl ve výkonu trestu odnětí svobody z důvodu přeměny předchozího ročního podmíněného trestu odnětí svobody. Tyto skutečnosti opodstatňují uložení nepodmíněného trestu ve světle § 55 odst. 2 TrZ i ve světle trestního příkazu (který ostatně souběhem tří druhů trestů včetně propadnutí inkriminovaného vozidla nepostihoval pachatele právě mírně).

11. Konkrétní šestiměsíční výměra nepodmíněného trestu však byla v napadeném rozsudku odůvodněna až příliš povšechně. Odvolací soud uznal, že tato výměra je s ohledem na všechny faktory inkriminovaného přec jen příliš tvrdá. Při snížení výměry nepodmíněného trestu se odvolací soud do značné míry otevřel řadě odvolacích námitek, jak shrnuty výše. Naprosto se však neotevřel „typické“ obraně pachatelů daného typu, že z mimořádných důvodů byl obžalovaný objektivně nucen k řízení automobilu. To nelze uznat, neboť zejména v Praze je vždy řada možností, jak se ve večerních hodinách dopravit včas na určené místo, ať již hromadnou dopravou, vozem taxislužby, či s využitím řidičské služby osoby blízké či kamaráda.

12. Východiskem podstatného snížení výměry trestu odnětí svobody je pro městský soud takříkajíc nepsaná zásada, že pokud zde není přitěžující okolnost v podobě spáchání tzv. bagatelního přečinu přesto, že na pachatele bylo v dohledné době předtím marně působeno k nápravě výkonem nepodmíněného trestu odnětí svobody, pak je na místě vyměřit takový první nepodmíněný trest při spodku trestní sazby, v naději, že již i jen krátká zkušenost s pobytem za mřížemi pachatele od dalších recidiv na dlouhou dobu odradí, při vědomí, že další nepodmíněné tresty by již musely být delší. Takto mírně při výměře prvého nepodmíněného trestu je na místě postupovat tím spíše, jde-li o danou specifickou trestnou činnost, jestliže se jí pachatel dopustil „pouze“ řízením oproti zákazu (jestliže jinak dbal dopravních předpisů, řídil zcela střízlivý, neujížděl před policií, podrobil se ukázněně všem úkonům).

13. V daném případě takříkajíc navíc přistupuje skutečnost, že výkon testu je/bude podstatně delší než jeho měsíční výměra při spodku sazby, neboť se k němu přičítá již přeměněný roční, původně podmíněný trest odnětí svobody, který byl pachateli přeměněn právě z důvodu pozdějších recidiv, čímž bude působení prakticky prvého výkonu trestu odnětí svobody v daném případě účinnější. Takto odvolací soud dospěl k názoru, že stávající výkon trestu odnětí svobody u pachatele dané trestné činnosti a daného profilu není na místě již výrazně navyšovat, a proto trest vyměřil podstatně mírněji, v zatím nezklamané naději, že zkušenost odnětí svobody – která je pro osobu zralého věku žijící v dost možno spořádaných poměrech jako taková relativně tíživější – pachatele odradí od dalších recidiv, jak proklamuje. Pokud by – v rozporu se svým tvrzením, že z páchání jakýchkoli trestných deliktů je nynějším výkonem trestu navždy vyléčen – znovu selhal, pak by již se shovívavostí při výměře trestu, kterou zde odvolací soud z uvedených důvodů uplatnil, počítat nemohl.

P o u č e n í :

Tento rozsudek není možno napadnout odvoláním, lze však proti němu podat ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení dovolání prostřednictvím soudu, který ve věci rozhodoval v prvním stupni (§ 265e tr. ř.). O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud (§ 265c tr. ř.). Právo podat dovolání přísluší Nejvyššímu státnímu zástupci na návrh krajského nebo vrchního státního zástupce anebo i bez takového návrhu pro nesprávnost kteréhokoli výroku rozhodnutí soudu, a to ve prospěch i v neprospěch obviněného, a dále obviněnému pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se ho bezprostředně dotýká (§ 265d odst. 1 tr. ř.). Obviněný tak může učinit pouze prostřednictvím obhájce (§ 265d odst. 2 tr. ř.). V dovolání musí vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. ř.) být uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů dovolatel napadá a čeho se domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1 písm. a) – l) nebo § 265b odst. 2 tr.ř., o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného. Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Praha 7. února 2019

Mgr. Jan Kareš, v.r.
předseda senátu